

כ"ח שבט תש"ף

23.2.20

תדריך לגננות: בעקבות החשש להתפשטות הקורונה

מכתב היערכות לגננת ברשות שבה יש בידוד של תלמידים.

הקדמה

גננת יקרה אתמול נודע כי תלמידים ומורים נאלצו להיכנס לבידוד ביתי, עקב חשיפה לקבוצת תיירים מדרום קוריאה שביקרה בישראל ובדיעבד נודע שכמה מהם חלו בקורונה. הנושא מדובר בכל כלי התקשורת ומטבע הדברים עורר בקרב הציבור שאלות ודאגות. כמו כן, הנושא כרוך באי וודאות ולכן תחושת הביטחון והיכולת לצפות את העתיד מתערערות.

ברשויות שבהן יש בידוד של תלמידים ניתן להניח שיהיו ילדים בגן שהם אחים של תלמידים בבידוד. מובן שהנושא מעורר שאלות וחשוב לקיים שיח פתוח ומותאם בגן.

מטרתנו כגננות היא ללוות את ילדי הגן, הצוות וההורים להתמודדות עם מצבים שונים. יש חשיבות רבה בחיזוק הקשר עם הילדים וביצירת תחושה של מוגנות וביטחון עד כמה שניתן. המבוגרים הם אלה, המתווכים את המציאות לילד ומעצבים את דרך הבנתו את ההתרחשויות ואת כוחות ההתמודדות שת'יגייס.

מטרתנו של מכתב זה לסייע בידיך, הגננת לשוחח באופן מיטבי עם ילדי הגן על הנושא. סביר להניח שהילדים שומעים על הנושא בבית ובמקום שבו יש גם אח שמצוי בבידוד, הנושא בוודאי מדובר רבות.

בשיחה עם ילדי הגן יש מקום לתת להם לשתף בחוויות ושאלות ולהתייחס לכל שאלה בצורה מותאמת ונכונה.

במכתב זה מובאים מספר עקרונות שיסייעו בידיך לנהל את השיח בצורה מיטבית.

מטרות השיחה:

- א. לשדר לילדים כי על אף האירועים, המבוגרים יודעים כיצד לשמור עליהם ולבסס את תחושת המוגנות בחייהם.
- ב. לסייע לילדים לשמור על תחושת השליטה על חייהם באמצעות שמירה על שגרה ככל שניתן.
- ג. לאפשר לילדים עיבוד של הנושא והבנתו על פי השלב ההתפתחותי שלהם ויכולותיהם להבין.

מדינת ישראל

משרד החינוך

מינהל פדגוגי

אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי

להלן יינתנו כמה עקרונות לשיחה: להלן יינתנו כמה עקרונות לשיחה:

- **בדיקת נוכחות:** חשוב להקפיד ולברר מי מהילדים לא מגיע לגן ולברר סיבת ההיעדרות. במקרים בהם ילדים נמנעו מלבוא עקב חשש, יש לעודד אותם ואת הוריהם להגיע ולעבד את החוויה יחד עם חבריהם לצורך נרמול וחיזוק כוחות התמודדות (הכול בהתאם להוראות משרד הבריאות).
- **מידע והבניית הסיפור:** כדאי שהגננת תספר מה קורה במילים פשוטות וברורות ללא דרמטיזציה מיותרת בהתאם לגיל הילדים ורמת התפתחותם. ככל שהילדים צעירים יותר כך חשוב לקצר בשיח ובאורך המשפטים שנעזרים בהם. חשוב להדגיש כי האירוע בשליטה וכולם עושים את המיטב על מנת לשמור על בריאותנו.
- **מתן אפשרות לשיתוף:** חשוב לאפשר לילדים לשתף במה שידוע להם. ניתן כמובן להיעזר באמצעים מגוונים, כגון חומרי יצירה, סיפורים ושירים.
- **מתן תפקידים:** כדאי לכוון את הילדים לפעילות אקטיבית. מילוי משימות פשוטות ואף יזומות מסייע להחזרת תחושת ביטחון ותחושת המסוגלות. אפשר להיעזר גם בשיחה, ריקוד ומשחקים תנועתיים על מנת לשחרר מתחים.
- **תשומת לב לילדים חרדים במיוחד:** ילדים שונים (וגם מבוגרים) מגיבים בצורה שונה למצבים. חשוב שהגננות ישדרו אמון ביכולת ההתמודדות של הילדים, אך גם יהיו ערניים לילדים הזקוקים להתייחסות מיוחדת. ניתן להיעזר ולהתייעץ עם גורמי המקצוע הקיימים בגן במידת הצורך (יועצת לגיל הרך ופסיכולוגית הגן).
- **יידוע ההורים:** חשוב ליידע את ההורים על מה שנעשה בגן על מנת לסייע לילדים לעבד את הנושא ולתת כתובת להיוועצות להורים המעוניינים בכך. חשוב להקשיב ולהדריך את ההורים להפעיל את הילדים.
- **הגבלת צפייה בכלי התקשורת:** חשוב להדריך את ההורים להגביל צפייה ולהעביר לילדים מסרים של הגנה, ביטחון ותקווה.
- **שיחה ותיווך של ההורים:** חשוב שההורים יתווכו לילדים את האירוע ויסבירו בשפה פשוטה וברורה מה קורה. חשוב מאוד לספר את העובדות ההכרחיות בלא לפרט, הכול בהתאם לגיל הילד ולמידע שהוא ממילא נחשף אליו.
- **שמירה על השגרה:** השגרה מחזקת ומשדרת מסר של נורמאליות והמשך רציפות החיים ולכן כדאי לשמור על שגרת פעילות באופן מדורג ומכוון.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי

סיכום דגשים כלליים

1. **ויסות המתח:** מטרת השיח היא הפחתת המתח, מתן אפשרות לביטוי רגשי ומתן מסרים של תקווה.
2. **לכידות חברתית:** חשוב ליצור אווירה של שותפות, תמיכה ורצון לעזור. יש לשים את הדגש על עידוד לגילוי סולידריות, לאמפתיה, ללכידות קבוצתית ולהסתייעות בחברים כגורם תמיכה חברתית.
3. **תשומת לב למתקשים במיוחד:** יש לשים לב לילדים או לקבוצות המגיבים באופן קשה במיוחד (החצנה, הקצנה, הסתגרות, הימנעות)
4. **שמירה על שגרה וחיזוק התקווה:** יחד עם מתן הלגיטימציה לביטוי הרגשות והפחדים המלווים את האירוע, יש לשים דגש על חשיבות השמירה על שגרת יום, חיזוק מסרים של תקווה, חוסן והתמודדות.

ניתן לפנות להיוועצות בטלפונים (הוסיפי את שלך או של יועצת או פסיכולוגית)

_____1.

_____2.

תוכלי לכוון את ההורים לקו סיוע שנפתח במיוחד לנושא זה על ידי משרד החינוך לטובת אנשי חינוך, הורים ותלמידים. המספרים הם:

1-8002500

0733931111

בתקווה לימים בריאים וטובים,

הנהלת שפ"י